

Békési Gyűjtemény

BÉKÉS MEGYEI KÖNYVTÁR

MUNKATERV 2025

Tartalomjegyzék

1. Rövid összefoglaló	4
a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)	4
b. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények	4
2. Stratégiai célok végrehajtása	5
a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által	5
b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését	5
3. Szervezet	5
a. kompetenciafejlesztés (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 94 §. (5a) pontja és a kulturális szakemberek továbbképzéséről szóló 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet alapján)	5
4. Infrastruktúra	6
a. fizikai terek állapotának változása	6
b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása	6
c. egyéb infrastruktúra	7
5. Gyűjteményi információk	7
a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés	7
b. gyűjteményfeltárás	7
c. állományvédelem	8
d. digitalizálás	8
6. Szolgáltatások (változások, trendek)	8
a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei	8
b. helyben elérhető szolgáltatások	9
c. távolról elérhető szolgáltatások	9
d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások	9
e. online felületek (honlap, közösségi média)	10
f. területi ellátás (bővebben kifejtve a 11. pontban)	10
7. Minőségirányítás	10
a. használói elégedettségmérés	10
b. önértékelés	10
c. települési könyvtárak minősítésének koordinációja, előkészítése (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 66 §. j) pontja alapján)	11
d. tárgyévi fejlesztések, innovatív lépések	11
8. Tudományos kutatás és kiadványok	11
9. Partnerségi együttműködések	11
a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség	11

10.	PR/marketing/kommunikáció eredményei.....	12
a.	a könyvtár megjelenése médiumokban	12
b.	lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)	12
11.	A vármegyei hatókörű városi könyvtár a vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő állami feladatairól szóló összefoglaló	12
a.	a vármegyei kötelezpéldányokkal, a digitalizálással, a gyűjteményét feltáró elektronikus katalógus építésével kapcsolatos feladatokról.....	12
b.	a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos feladatokról.....	13
c.	a települési könyvtárak tevékenységét segítő szolgáltatásokról.....	13
d.	az iskolán kívüli könyvtári továbbképzés és szakképzés végzéséről.....	13
e.	a települési könyvtárak fejlesztésének koordinációjáról, az ennek keretében megtett javaslatokról	14
f.	a helyismereti dokumentumok elektronikus hozzáférhetővé tételével kapcsolatos elvégzett feladatokról.....	14
12.	Könyvtárhasználati tendenciák (6. sz. melléklet).....	14
a.	Használati tendenciák kiértékelése: hogyan változtak az olvasási és könyvtárhasználati szokások a 2019–2025 időszakban, a szakmai mutatók 2., 3., 9., és 12. főpontja alapján.....	14
b.	Rövid bemutatása annak, hogy gyakorolt-e érdemi hatást a könyvtári szolgáltatásokra a mesterséges intelligencia széleskörű hozzáférhetősége, illetve az automatizáció térnyerése.	14

BÉKÉSI MEGYEI KÖNYVTÁR

2025. évi munkaterve

1. Rövid összefoglaló (legfeljebb 2000 karakter / 1985)

a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)

Legfontosabb feladat a kiugró forgalomnövekedéssel igazolt eredményeink megtartása, a beiratkozott olvasók és könyvtárhasználók számának gyarapítása. Célunk, hogy Békéscsaba lakosságának jelenlegi, 13%-os könyvtárlátogatási aránya tovább emelkedjen.

Az emeleti terek elhasználódott szőnyegének cseréje a helyben használat szüneteltetése mellett kivitelezhető. A kölcsönzést megszervezzük. Az átrendezés után több állományegység új helyre kerül, a szolgáltatásokat újragondoljuk.

A gyűjteménybővítéssel, a széleskörűen elérhető szolgáltatásainkkal, a többfunkciós tereinkkel, tematikus rendezvényeinkkel növelni kívánjuk látogatók, a kölcsönzések számát. Ajánlásokkal, olvasási kihívásokkal, kvizekkel, social media tartalmakkal színesítjük a könyv- és olvasásnépszerűsítő szerepünket. Szerepet vállalunk Munkácsy Mihály örökségének népszerűsítésében.

A beiratkozási díj 11 éve változatlan. Egyre több szolgáltatást, programot kínálunk ugyanazért az összegért. A rendezvényeket és foglalkozásokat díjmentesen biztosítjuk a békéscsabai lakosok és a könyvtárhasználók számára.

Folytatjuk az új szolgáltatások népszerűsítését, társasjáték klubot szervezünk. Az iskolai csoportlátogatások sikereinek köszönhetően növelni tudjuk a regisztrált használók számát.

b. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

Erősséget jelenthet a modernizált kölcsönzőtér, mely olvasóbarát, kellemes környezetet biztosít a szabadidő eltöltésére. Bizakodunk a térátrendezések hatásait illetően.

A marketingtevékenység kedvezően hat a forgalmi adatokra. A bérhelyzet újfent feszültséget jelent a bővülő szakmai feladatok mellett. 3 fő nyugdíjazása utánpótlás- és munkatárs-felvételi problémákat jelenthet.

A könyvek áremelkedése korlátozza a beszerzési lehetőségeinket – ez a kölcsönzések számának növekedését eredményezheti. A könyvtári programok látogatását könyvtári tagsághoz, regisztrációhoz kötöttük. A Digilabor foglalkozásai növelik a könyvtárlátogatók számát.

A benchmarking módszer segítheti a működés racionalizálását, a szolgáltatások fejlesztését, lendületet adva a minőségirányítási tevékenységnek. Fejlesztést és korszerűsítést, rendezvényeket pályázati tevékenységgel tudunk megvalósítani. Fegyelmezett energiagazdálkodás mellett a korábbinál szűkösebb költségvetéssel számolunk.

2. Stratégiai célok végrehajtása (legfeljebb 1500 karakter / 1262)

a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

Felkészült munkatársak:

- Belső tanfolyamok szervezése (igény alapján)
- Munkatársak beiskolázása (mentálhigiéne, esélyegyenlőség, marketing, kommunikáció)
- Ösztönzési rendszer fenntartása
- Pályázati tevékenység

Szolgáltatásfejlesztés, infrastruktúra, felhasználóbarát könyvtár:

- Az olvasóterem helyismereti tevékenységének erősítése
- Belső terek átrendezése, felújítása
- E-olvasójegy, adatbázisok, önkölcsönző terminál használatának elősegítése
- Épületüzemeltetés, világításkorszerűsítés, térátrendezés
- Meglévő szolgáltatások népszerűsítése (pl. társasjáték-kölcsönzés)
- Olvasásnépszerűsítő kampányok, programok, kvízek szervezése
- Pályázati tevékenység
- Szakmai együttműködések
- Újrahasznosítással kapcsolatos programok
- Zöldkönyvtári kezdeményezések

b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

NKA támogatásból megvalósítás előtt álló projektek:

- Minőségi könyvtári szolgáltatások fejlesztése benchmarking módszerrel
- Régi könyvek restaurálása
- Tóserdei Költögetők tábora
- Bartók Béla Békés megyei gyűjtőútjai nyomában – Békés Banda koncertek

Fenntartási kötelezettségek:

- EFOP-4.1.8 projekt Digikomp – tanulást segítő infrastrukturális fejlesztések
- EFOP-3.3.6 projekt Élményközpont

A közművelődési pályázattal előadásokat, könyvbemutatókat, foglalkozásokat kívánunk szervezni. Pályázati támogatásból megvalósíthatók az Országos Könyvtári Napok vármegyei programjai. Konzorciumi partnerként TOP Plusz projektben veszünk részt.

3. Szervezet (legfeljebb 1500 karakter / 1483)

a. kompetenciafejlesztés (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 94 §. (5a) pontja és a kulturális szakemberek továbbképzéséről szóló 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet alapján)

Az állami támogatás terhére biztosítjuk „legalább egy fő, szakmai munkakörben foglalkoztatott könyvtáros szakember alaptevékenységnek megfelelő szakmai továbbképzését”. Vezetői koncepció alapján a szakmai munkakörben foglalkoztatottak szakirányú képesítésének megszerzése (min. segédkönyvtáros végzettség) prioritást jelent. A munkatársak tájékoztatást kapnak a képzési lehetőségekről.

A stratégiai terv alapján előnyben részesített továbbképzések:

- Élménykönyvtár – tapasztalat és újítás a könyvtáros munkájában, személyes és közösségi kapcsolatrendszerében
- Élménymarketing, marketingkommunikáció és érdekérvényesítés
- A könyvtári digitalizálás és az elektronikus szolgáltatások új útjai I–II.
- Makerspace a könyvtárban
- Minőség és innováció a könyvtárban
- Szakmai önismeret és coaching szemlélet a gyakorlatban

A Könyvtári Intézettel együttműködésben Békéscsabán meg kívánjuk szervezni a Makerspace a könyvtárban elnevezésű akkreditált továbbképzést. Minimum 3 fő könyvtáros részvételét biztosítjuk. Kidolgozzuk a tanfolyam megújított képzési menetét.

Egy fő munkatárs segédkönyvtáros képzésre történő beiskolázását tervezzük.

Támogatott a könyvtárosok szakmai napokon, konferenciákon részvétele. A nyitvatartás zavartalanságának biztosítása mellett, lehetőleg 1-1 fő részt vesz a releváns szakmai rendezvényeken, tapasztalatcseréken. Pályázati támogatásnak köszönhetően megismerjük a szekszárdi, az egri és a zalaegerszegi vármegyei hatókörű városi könyvtárak működését.

Az új munkatársak eredményes betanítása érdekében belső képzéseket szervezünk.

A szakképzett utánpótlás, a gyakornokfogadás érdekében kapcsolatot létesítünk felsőoktatási intézményekkel.

4. Infrastruktúra (legfeljebb 1500 karakter / 1500)

a. fizikai terek állapotának változása

Az intézményi költségvetésből a földszinti közösségi terekben, mellékhelyiségekben folytatódik az épület világításkorszerűsítése.

Az év során a kölcsönzőtérhez illeszkedő új padlószőnyeget helyezünk el a gyermekkönyvtárban, valamint az olvasóterem és zenei részlegen. Modernizálni kívánjuk a gyermekkönyvtári könyvespolcokat. A népszerű és látogatott Gametér helyiség bővítését megterveztetjük.

Megvalósul az immár két helyiségben működő Digilabor átrendezése, a tér újragondolása.

A folyosók, mint kiállító és közösségi terek átrendezése a betöltött funkcióknak (egyéni v. kiscsoportos tanulás, helyben olvasás, beszélgetés) megfelelően alakítjuk.

A kötelező épületüzemeltetési teendők a költségvetés részét képezik. A könyvtárépület műszaki berendezéseinek javítási, felújítási munkálatait (elsősorban klímafelügyelet, -bővítés, -karbantartás) tervezetten, prioritizálva kívánjuk végrehajtani. Nem tervezhető, de indokolt üzemeltetési problémákat kezelni kívánunk.

b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

A munkatársak igénye szerint, a lehetőségekhez mérten javítjuk a munkavégzéshez szükséges körülményeket. Lehetőség szerint biztosítjuk a látogatók számára fenntartott számítógépek működését.

Az előregedett informatika géppark a Windows 10 támogatásának megszűnése után nem teszi lehetővé az új verzióra történő átállást.

Megvalósítjuk a korszerű WIFI-rendszer fejlesztését. A jogszabályoknak megfelelő iktató programot működtetünk.

c. egyéb infrastruktúra

A Jaminai fiókkönyvtár homlokzatának energetikai felújítását és a helyi védettségű régi könyvtáráépület (Urszinyi-ház) homlokzatfelújítását beterveztük. A két épület klimatizálásának megoldása jövőbeni feladat.

Lehetőség szerint folytatjuk a fennmaradó helyiségek világításkorszerűsítését.

5. Gyűjteményi információk (legfeljebb 3000 karakter / 2726)

a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

A gyűjtőköri szabályzat alapelvei szerint végezzük a gyűjteményfejlesztést.

A rendelkezésre álló dokumentum-vásárlási keret nagy részét könyvekre fordítjuk. Látogatói igények alapján bővítjük a képregény-, CD-, DVD-, videojáték-gyűjteményt. A csökkenő megjelenésszám miatt kevesebb zenei dokumentum-beszerzésre számítunk.

Érdekltség-növelő támogatásból társasjátékokat, videojátékokat vásárolunk.

A 2024. évi ODR-támogatásból 1.000.000 forintot fordítunk dokumentumra, a könyvtárközi kölcsönzés ellátása érdekében.

2,5 millió forint értékű NKA támogatással számolunk. Nemzetiségi dokumentum-beszerzés esetén a 2024. évi költséggel tervezünk.

A könyvadományokat állományba vesszük, tovább ajándékozzuk vagy értékesítjük.

Befejeztük a József Attila Általános Iskola könyvtárának átleltározását. A Téglá Művelődési Ház és a Pedagógiai könyvtár átleltározását tervezzük. Az olvasóterem átrendezése a gyűjteményelhelyezést (leválogatás, átmozgatás) is befolyásolja. A tömörraktár esetén dokumentumok áthelyezése valósul meg.

Az elavult állomány elkerülése céljából nagyobb selejtezést végzünk. A békési raktár mostoha körülményei miatt sürgető a le- és átválogatás, selejtezés, a kint lévő gyűjtemények feldolgozása.

A képregény- és társasjáték-gyűjtemény használói igény szerinti bővítése folyamatos.

b. gyűjteményfeltárás

A könyvtárba újonnan bekerült dokumentumok, valamint az integrált könyvtári rendszerben még nem szereplő dokumentumok teljeskörű feldolgozását elvégezzük.

2025-ben is célunk, hogy a megvásárolt könyvek 3 napon belül az olvasóhoz kerüljenek.

Tervezzük a folyóiratok online visszakereshetőségének kialakítását. Befejezzük a régi könyvek állományának feldolgozását.

A bővülő társasjáték-kollekció és a tárgyak (technikai eszközök) egyedi leírása hosszabb munkafolyamatot vesz igénybe.

Terv szerint megvalósul a Békési Gyűjtemény leírásainak javítása (ex librisek, pecsétek, bejegyzések, kolligátumok).

c. állományvédelem

216 kötet vár javításra, újrakötetésre. A kötések gyenge minősége növeli a javításra váró könyvek számát. Egy fő munkatárs munkaidőben elvégzi a javítási teendőket.

Az újonnan beszerzett kölcsönözhető könyvek RFID-val ellátása folyamatos.

Az állományvédelmi funkció biztosítása miatt üzemeltetési szerződést kötöttünk az állományvédelmi kapura.

d. digitalizálás

Sürgető feladat a repozitórium üzembe helyezése (rendszeres konzultáció). Használható repozitóriummal megindulhat a korábban digitalizált tartalmak publikálása, metaadatolása.

Állományvédelmi céllal és scan-on-demand szolgáltatásként digitalizálást végzünk. 50 dokumentum digitális másolatát tervezzük kivitelezni. Cél a helyi lapok digitális reprodukálásának előkészítése (egyeztetés helyi kiadókkal).

A MNMKK OSZK-val együttműködünk a Békés vármegyei mikrofilmek digitalizálásában. Az elkészült példányokat az EPA-ban és a saját e-gyűjteményben közöljük.

Digitalizálási kapacitásunkat humánerőforrás-hiány korlátozza. Az archiválási feladatot 1 fő közfoglalkoztatott és alkalomszerűen könyvtárosok közreműködésével tudjuk ellátni.

Segítjük a lakosság e-ügyintézését (MIA Pont, Netrevalók program, Gondosóra regisztráció).

6. Szolgáltatások (változások, trendek) (legfeljebb 5000 karakter / 4715)

a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei

Gyermekek:

Az idei kiállítással Fekete Istvánra emlékezünk. Irodalomnépszerűsítő játékokat, diafilmvetítést hirdetünk. Fogadjuk az óvodai és iskolai csoportokat (könyvtárismertető, diavetítés, tárlatvezetés), programokat szervezünk a jeles napokhoz. Nyári táborokat hirdetünk 10-14 éveseknek. A fiókkönyvtárak táborokkal, könyvtári órákkal készülnek.

Hátrányos helyzetűek:

Folytatjuk a kialakított együttműködést a SINOSZ-szal, a Vakok és Gyengénlátók helyi egyesületével, az Aranyévek Nyugdíjas Klubbal. Könyvet házhoz szolgáltatással segítjük a hátrányos helyzetűek ellátását. A Digilabor foglalkozásait a célcsoportok (gyermekek, családok, hátrányos helyzetűek) igényei szerint szervezzük. Cél az olvasás népszerűsítése, a tanulás és készségfejlesztés, családi rendezvények biztosítása az esélyegyenlőség elve mentén.

Nemzetiségek:

Megszervezzük a nemzetiségek napját (előadás, kiállítás, könyvbemutató) a partnerek együttműködésével. Nemzetiségi dokumentumok beszerzése a vármegyei könyvtárak számára.

Zenét kedvelők:

Külső támogatással zenés irodalmi esteknek, színházi előadásoknak, koncerteknek szeretnénk otthont adni. Az igények alapján gyarapítjuk a zenei részleg gyűjteményét.

b. helyben elérhető szolgáltatások

A könyvtár az elmélyült olvasásra, egyéni tanulásra, továbbá rendezvényekre, élményalapú alkotásra egyaránt alkalmas. Visszajelzések és igények alapján bővítjük a gyűjteményeinket. Az olvasóterem átrendezésével otthonos környezetet kívánunk teremteni.

Olvasásnépszerűsítő kezdeményezések: meglepetés-kölcsönzés, eSzínházi vetítések, „vigyen magával egy verset”, kiemelések, beiratkozási kedvezmények, könyvkereső játékok, olvasási kihívások.

Jeles napokhoz (pl. magyar film napja, olvasás világnapja, zene világnapja) és irodalmi évfordulókhoz (Szabó Lőrinc, Jane Austin, Féja Géza) kapcsolódóan nyereményjátékokkal, alkotó pályázatokkal, kiemelésekkel készülünk.

A fiatalokat célzó szolgáltatások (videójáték, szabadulós játék, könyvtári óra) és terek (Gametér, Digilépcső, Digilabor), kutatókat segítő adatbázisok (ADT, Interkönyv, NAVA), e-gyűjtemények (Laptapir) népszerűsítése.

c. távolról elérhető szolgáltatások

A honlapon önálló menüpontban elérhetők a napi 24 órában elérhető szolgáltatásokat (katalógus, előjegyzés, hosszabbítás, előfizetett és saját adatbázisok, podcast, városfoglaló).

Bővítjük a digitális tananyagok számát a helyi értékek interaktív megismertetése céljából. A tartalommegosztásnak a repozitórium adhat újabb lendületet.

A költségvetés terhére tesszük helytől és időtől függetlenül elérhetővé a helyi folyóiratok digitalizált oldalait.

d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

Irodalmi és maker-foglalkozásokkal kapcsolódunk országos szakmai programokhoz (Internet Fiesta, Ünnepi Könyvhét, Országos Könyvtári Napok, CodeWeek), városi rendezvényekhez.

Előadásokat szervezünk a holokausz, reformkor, fenntarthatóság, csillagászat tematikában. Megemlékezünk Andersenről, a Móra Kiadóról, Jókai Mórról. A kulturális örökség napjain, műemlékvédelmi világnapon és a tematikus Munkácsy-hétvégéken városismereti sétát szervezünk. Visszatér a III. Könyvheti Borudvar, a Csabai Könyvbörze. Kiállítással emlékezünk Futaki Attila munkásságáról, a 40 éves könyvtárepületről, Ónodi Henrietta sikereiről.

A nyári szünetben heti 2 alkalommal foglalkozást szervezünk. Meghirdetjük a 24 órás LEGO-zást. A havi programkínálat része a könyvjavítás, varrás, robotika, rongyhorgolás. A foglalkozások a tudásmegosztást és a fenntarthatóságot népszerűsítik.

Működtetjük a közösségi klubokat (Életvezetési Kör, KönyvÖlelők, Padlásterápia, Hang(oldódás), Könyvjelző olvasóklub, Tekervény könyvklub, Internet Klub). Játékfejlesztő- és társasjátéklubokat indítunk. Megrendezzük a Bod Péter Országos Könyvtárhasználati verseny vármegyei fordulóját, a városi rejtvényfejtő és könyvtárhasználati versenyeket.

Fogadjuk az önkénteseket és az iskolai közösségi szolgálatos tanulókat 14 együttműködő köznevelési intézményből.

Együttműködünk könyvtárakkal, köznevelési és kulturális intézményekkel, egyesületekkel. A rendezvények szervezését a munkahelyi kohéziót erősítő munkacsoportok végzik.

e. online felületek (honlap, közösségi média)

Közösségi felületeinket (Facebook, Instagram) a szabályzatok szerint működtetjük. Lehetőség szerint fizetett hirdetésekkel erősítjük a bejegyzések elérését.

Az Abstract podcast epizódjainkat már YouTube-csatornánkon tesszük közzé.

A TikTok esetén valamennyi részleg bevonása indokolt. Növeljük a Moly felület bejegyzéseinek számát.

Weboldalunk tájékoztató jellegét megtartva folyamatosan frissítjük és átgondolt ütemezés szerint ellenőrizzük az ott található tartalmakat. Olvasóinkat kéthetente értesítjük a hírekről és eseményekről elektronikus hírlevél formájában.

Kiemelt figyelmet fordítunk irodalmi és filmes évfordulók, jeles események és helyismereti érdekességek bemutatására, melyeket változatos tartalmakkal teszünk elérhetővé.

Az ismereteink bővítése érdekében követjük az aktuális trendeket.

f. területi ellátás (bővebben kifejtve a 11. pontban)

2025-ben Körösladány csatlakozásával 51 kistélepülésre bővült a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében ellátott könyvtárak köre.

Feladatunk a kulturális rendezvények szervezése a Békés vármegye kistélepülésein élők számára. Változatlan felállásban, osztályokon átívelő munkacsoporttal végezzük a KSZR-hez kapcsolódó tevékenységet. A feladatokat olvasószolgálati, informatikus, gyűjteményszervező könyvtárosok látják el, a dokumentumszállítást a karbantartó segíti.

7. Minőségirányítás (legfeljebb 1500 karakter / 1486)

a. használói elégedettségmérés

Vizsgáljuk a meglévő és potenciális látogatóink könyvtárhasználati szokásait, a szolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettséget. A Minőségirányítási Tanács segítséget nyújt az eredmények kiértékelésében, a javaslatok kidolgozásában. Felmérést végzünk a kiemelt rendezvényeken résztvevők és a 18 éven aluliak körében, továbbá a dokumentumok feldolgozásával kapcsolatban. Nyomon követjük a tárgykölcsönzéshez kapcsolódó véleményeket.

Megismerjük a munkatársi elégedettséget.

b. önértékelés

A benchmarking pályázati tevékenység mellett tapasztalatcserét szervezünk a szegedi Somogyi-könyvtár gyűjteményszervezési osztályával a jógyakorlatok adaptálása, a minőség- és teljesítménynövelés érdekében.

Előkészítjük a KMÉR-alapú önértékelést, felállítjuk a munkacsoportot. Összeállítjuk az elkövetkező időszakban érvényes stratégiai tervet.

Fejlesztjük a tevékenységeinkre vonatkozó adatgyűjtés módszertanát.

c. települési könyvtárak minősítésének koordinációja, előkészítése (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 66 §. j) pontja alapján)

A minőségirányítási felkészítést segítő felmérést végzünk a nyilvános könyvtárak körében. Igény esetén módszertani támogatást biztosítunk.

Az MKE-BMSZ szakmai rendezvényein bemutatkozási lehetőséget kapnak a jó példaként tevékenykedő, elismerésben részesült intézmények.

Tájékoztatjuk a könyvtárakat a konferenciákról, képzési lehetőségekről.

d. tárgyévi fejlesztések, innovatív lépések

Szolgáltatásaink modernizálása, a felhasználóbarát elv érdekében kialakítjuk a beiratkozási űrlapok online elérését – ezzel gyorsítva a könyvtári ügyintézés menetét. Az egyértelműség érdekében felülvizsgáljuk a tagsági kategóriák megnevezését, funkcióit.

Megtervezzük a könyvtári tagságok – kényelmes és rugalmas – előzetes online igénylésének bevezetését.

Önkéntesek számának bővítése (programszervezés és egyéb munkafolyamatok).

8. Tudományos kutatás és kiadványok (legfeljebb 1000 karakter / 797)

A könyvtár feladata a kutatók, tanulók tevékenységének segítése, helyismereti referenz kérdések megválaszolása. A BékésWiki enciklopédia és a 100 éve történt portál bővítése folyamatos kutatási tevékenységet jelent.

Hagyományosan összeállítjuk a könyvtár szolgáltatásait és foglalkozásait ismertető kiadványt, melyet eljuttatunk a nevelési intézményekhez.

Elérhetővé tesszük a modernizált BékésWiki adatbázist. A kutatómunka során elsősorban a 2025. évi évfordulókhoz (pl. Jókai Mór) kötődően bővítjük az enciklopédiát. Munkatársak széleskörű bevonásával legalább 100 új szócikk publikálását tervezzük.

Szerepet vállalunk a Háromkák szakmai magazin összeállításában.

Megtervezzük egy következő helyismereti tartalmú képregény kiadását, tájékozódunk a kiadási lehetőségekről.

A Bárka c. folyóirat feltárással közreműködünk a Magyar Folyóiratok Tartalomjegyzékeinek Kereshető Adatbázisa építésében.

9. Partnerségi együttműködések (legfeljebb 1500 karakter / 1407)

a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

Folytatjuk az együttműködést a Europe Direct tájékoztató irodával (előadások, foglalkozások), Könyvtártámogató Alapítvánnyal (irodalmi programok), a Mozaik Kiadóval (gyermeknap), a Békéscsabai Andrássy Gyula Gimnázium és Kollégiummal (előadások, szakkörök), MNL Békés Vármegyei Levéltárával (konferencia), a Békés Bandával (népzenei koncertek), az Állatvédelmi Oktatásért Alapítvánnyal (olvasó kihívás), a Madách Színházzal (előadás), a Munkácsy Negyed intézményeivel. Békéscsabai szerzőkkel, kiadókkal, könyvesboltokkal megszervezzük az Ünnepi Könyvhét rendezvényeit. Civil szervezőkkel két alkalommal Csabai Könyvbörzét tartunk.

Szakmai együttműködést kívánunk kialakítani Csongrád és Topolya könyvtáraival. A Székelyudvarhelyi Városi Könyvtárral programcserére készülünk. Lehetőség szerint könyvademánnyal segítjük az ungvári testvérkönyvtárat. A Magyar Könyvtárosok Egyesülete helyi szervezetével szakmai rendezvényeket szervezünk.

Nyitottak vagyunk a további együttműködési lehetőségekre (oktatási és kulturális intézmények, egyesületek) a közös rendezvények, kiállítások szervezése érdekében. A korábban kialakított és működtetett partneri együttműködések írásban foglalása.

Középiskolásoknak lehetőséget adunk az iskolai közösségi szolgálat teljesítésére. Elvégezhető feladatok: részvétel Netrevalók programban, dokumentumok rendezése, könyvek karbantartása, rendezvények és foglalkozások segítése, felolvasás gyengénlátóknak, adminisztráció. Jelentkezés esetén bővítjük az iskolákkal kötött megállapodások számát.

Folyamatos a szponzorok, támogatók keresése.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei (legfeljebb 1000 karakter / 998)

a. a könyvtár megjelenése médiumokban

Törekszünk rá, hogy szolgáltatásaink minél szélesebb nyilvánosságot kapjanak, kiemelt programoknál sajtótájékoztatót is rendezünk. Rendezvényeinket a Munkácsy Negyed irányelvei alapján is népszerűsítjük. Beszámolókat biztosítunk a média számára.

Nagyobb hangsúlyt kapnak a digitális tartalmak, mint a papíralapú hirdetések. A rádió- és online műsorokkal való együttműködés tovább bővíti elérésünket. A közösségi média aktivitásunkat lehetőség szerint fizetett hirdetésekkel támogatjuk. A neves előadókkal készített videós tartalmakkal kívánjuk erősíteni a könyvtár ismertségét, népszerűségét.

b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

A külső és belső kommunikáció fejlesztése kiemelt célunk. A látogatói élmény javítása érdekében tovább fejlesztjük információs hirdetményeinket, plakátjainkat. A könyvtár arculatához illeszkedő promóciós anyagokkal erősítjük az intézmény ismertségét. Terveink között szerepel a pozitív olvasói élmények kiemelése, látogatói vélemények és könyvajánlók megosztásának formájában. Folytatni kívánjuk a partnerekkel való együttműködést, a könyvtári tájékoztató feliratok korszerűsítését, mind a belső terekben, mind a külső környezetben.

11. A vármegyei hatókörű városi könyvtár a vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő állami feladatairól szóló összefoglaló (legfeljebb 3500 karakter / 3487)

a. a vármegyei kötelezpéldányokkal, a digitalizálással, a gyűjteményét feltáró elektronikus katalógus építésével kapcsolatos feladatokról,

775

A kötelezpéldányként beérkezett kötetek száma nagyon alacsony. A 717/2020. Kormányrendelet hatékonyságának növelése érdekében rendszeresen kapcsolatot tartunk a települési könyvtárakkal. A helyi nyomdának tájékoztatást nyújtunk a rendelet hatályáról. 150 kötet állományba vételét tervezzük 500.000 Ft értékben.

Feladat a Békési Gyűjteményből hiányzó dokumentumok felülvizsgálata, a beszerzései lehetőségek feltérképezése a vármegyei könyvtárosok közreműködésével.

A vármegyei könyvtárakkal együttműködésben előkészítjük a helyi lapok digitalizálását.

A formai és tartalmi feltárás a Corvina IK rendszerrel. Raktári jelzettel, vonalkóddal ellátva szállítjuk ki a dokumentumokat. Cél a munkafolyamatok időtartamának csökkentésére.

Retrospektív munkákat (állományrendezés, katalógusépítés, vonalkódozás) tervezünk Lőkösházán, Eleken, Nagyszénáson és Körösladányon.

b. a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos feladatokról,

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete helyi szervezete a továbbiakban is könyvtárunkkal közösen szervezi szakmai napjait. Közreműködünk szakmai elismerések odaítélésében.

Szakmai segítségnyújtás, a folyamatok koordinálása az éves adatszolgáltatás, beszámolók, munkatervek elkészítésénél. Közös pályázati tevékenységek (NKA, OKN, OIK) koordinálása.

A nyilvános könyvtárak segítése céljából kiscsoportos helyszíni tanácsadásokat szervezünk 2 településen. Dévaványa, Körösladány, Köröstarcsa, Mezőberény, Medgyesegyháza, Sarkad, Újkígyós, Vésztő településeken egyéni látogatás, tanácsadás szükségesszerű.

Segítjük a vármegyei könyvtárakat az idők digitális edukációjának támogatásában (Gondosóra, Netrevalók), az országos rendezvények megvalósításában (Internet Fiesta, OKN).

c. a települési könyvtárak tevékenységét segítő szolgáltatásokról,

2024-ben a támogatás 44%-át fordítottuk dokumentumbeszerzésre (könyv, napilap, folyóirat). Hasonló aránnyal számolunk 2025-ben, az áremelkedés miatt várhatóan kevesebb kötetet tudunk vásárolni. A 27%-os rendezvényszervezési hányad a költségek emelkedése miatt kevesebb programot eredményez. 1-2%-os beruházási költséggel kalkulálunk. Növelni szeretnénk a beszerzett szakirodalmi művek, diafilmek, papírszínházak arányát. 38 könyvtárnak online magazin-hozzáférést biztosítunk.

A kistelepüléseken élők számára baba-mama foglalkozásokat, bábszínházi és irodalmi előadásokat, rendhagyó irodalomórákat, zenés műsorokat, koncerteket szervezünk. Az esélyegyenlőség megteremtése céljából a Digilabor foglalkozásait a vidéken élők számára is elérhetővé tesszük.

Folytatjuk az infokommunikációs eszközök cseréjét, laptopok és kisebb berendezési tárgyak beszerzését.

A gördülékeny információcserét online űrlapok, igény- és elégedettségmérésekkel biztosítjuk.

NKA támogatás nélkül elkezdtünk a nagyszénási könyvtár gyermekszárnyának kialakítását. Az ottani felnőtt kölcsönzőtér mellett Kaszaper és Nagybánhegyes vár megújulásra.

d. az iskolán kívüli könyvtári továbbképzés és szakképzés végzéséről,

A gyakori személycserék miatt, a könyvtári feladatok ellátásához szükséges jártasság megszerzése érdekében kiscsoportos online találkozót szervezünk (IKR, statisztikai adatszolgáltatásról).

Távoktatási portálunkon a munkavégzést segítő elektronikus tananyagok érhetőek el.

A képzések témái: statisztika-készítés, Corvina moduljainak használata, TikTok tartalmak gyártása.

e. a települési könyvtárak fejlesztésének koordinációjáról, az ennek keretében megtett javaslatokról,

Szakmai napokkal, videokonferenciákkal, egyéb iránymutatásokkal segítjük a kistelepülési könyvtárak munkáját. Online formában biztosítjuk a kistelepülési könyvtárakban dolgozók szakmai támogatását. Igény szerint továbbképzést szervezünk a Corvina IKR gyakorlati alkalmazásáról.

Tájékoztatjuk a települési könyvtárakat a pályázati lehetőségekről, szakmai újdonságokról.

f. a helyismereti dokumentumok elektronikus hozzáférhetővé tételével kapcsolatos elvégzett feladatokról,

Gyűjtjük a vármegyei településeken nyomtatott vagy online formában megjelent időszaki kiadványokat. A Hungaricana portálon a könyvtár finanszírozásának köszönhetően kereshetők a Békés Megyei Hírlap digitalizált oldalait.

Közreműködünk a mikrofilmen elérhető helyi lapok digitalizálásában, nyilvános közzétételében.

Békés vármegyei értékekkel gyarapítjuk a BékésWiki online helyismereti enciklopédiát.

12. Könyvtárhasználati tendenciák (6. sz. melléklet) (legfeljebb 2000 karakter / 1960)

a. Használati tendenciák kiértékelése: hogyan változtak az olvasási és könyvtárhasználati szokások a 2019–2025 időszakban, a szakmai mutatók 2., 3., 9., és 12. főpontja alapján.

2024-ben elértük a pandémia és energiaválság előtti időszak statisztikai számait.

A proaktív marketingtevékenység, a megújult – kényelmes és otthonos – könyvtári terek, a fiatalokat célzó szolgáltatások sikere (társasjáték-kölcsönzés, szabadulós játék) hozzájárul a könyvtár forgalmi adatainak további növekedéséhez. A könyvtárak emelkedése paradox módon kedvezően hathat a kölcsönzési mutatókra. Beiratkozási kedvezményekkel, nyereményjátékokkal, újdonságainkkal növelni kívánjuk a könyvtárhasználók számát – a könyvtáráépületben és azon kívül.

AV-dokumentumok esetén az igények és a lemezmegjelenések csökkenése hatással lesz a beszerzési és kölcsönzési mutatókra. A társasjátékok és a diafilmek kölcsönzése számában meredek emelkedést prognosztizálunk.

Feladatellátásunk, szolgáltatásaink alapját továbbra is a látogatói és partneri igények teljesítése jelenti – az olvasóvá nevelés küldetése mellett.

b. Rövid bemutatása annak, hogy gyakorolt-e érdemi hatást a könyvtári szolgáltatásokra a mesterséges intelligencia széleskörű hozzáférhetősége, illetve az automatizáció térnyerése.

Az elkövetkező időszak pályázati tevékenységei hatással lehetnek a mesterséges intelligencia és az automatizálás könyvtári lehetőségeinek adaptálására. Tervezett innovációk:

- Személyre szabott ajánló: az e-olvasójegyhez köthető bővítés, mely az egyén könyv olvasási szokásainak, a lakossági igényeknek megfelelően kínál fel könyveket. A személyre szabott szolgáltatás erősíti a helyi közösség és a könyvtár közötti kommunikációt, segíti az irodalom- és olvasásnépszerűsítést.
- Igényvezérelt gyarapítás (DDA): az olvasói igények megismerését, teljesítését segítő fejlesztés. Az olvasó jelezheti az igényét egy-egy új könyvre, a szoftver pedig tájékoztatást nyújt a könyvtárosoknak. Ezáltal a helyi közösség, az olvasók bevonásával végezhető a könyvtári gyűjtemény bővítése. A fejlesztés a város lakóit, a könyvtár használóit aktív részeseivé teszi a közgyűjtemény működtetésének, a beszerzés megszervezésének. A DDA támogatja a lakossági igények alapján történő beszerzést, gyarapítást.
- 24 órás kölcsönzési lehetőség: a Locker könyvkölcsönző és -visszavevő automatából a központi könyvtár, a jaminai és a lencsési fiókkönyvtárak nyitvatartásától függetlenül, zárvatartáson kívüli időszakokban, 0-24 órában átvehető, illetve visszahozhatók a könyvtári könyvek, ezzel maximálisan igazodva az eltérő használói igényekhez.

Békéscsaba, 2024. február 7

Juhász Zoltán
 Juhász Zoltán
 igazgató